

Κώστας Πηλιάκος
kpliakos@e-typos.com

Η Ρωσία κλείνει το μάτι στην Κίνα

Η ΠΡΟΣΑΡΤΗΣΗ της Κριμαίας στη Ρωσία θα πρέπει να θεωρείται τετελεσμένο γεγονός και αυτό που πλέον απασχολεί διπλωμάτες και διεθνείς αναλυτές είναι το προς τα πού οδεύει η Ρωσία. Ακόμη και οι πιο μετριοπαθείς αναλυτές αναγνωρίζουν ότι η Μόσχα δεν είχε περιθώρια επιλογών.

Από τη στιγμή που η Δύση δημιούργησε μια de facto κατάσταση με την εκδίωξη του Βικτόρ Γιανούκοβιτς και την άρση των πρόσδεσων της χώρας (χωρίς να γίνουν εκλογές, χωρίς να αποκατασταθεί η σταθερότητα, με την Κριμαία να ψηφίζει την απόσχισή της και την Ανατολική Ουκρανία να βράζει) στο άρμα του ΔΝΤ και των δυτικών δανειστών, το παιχνίδι είχε τελειώσει.

Ο Βλαντιμίρ Πούτιν είχε υποστεί μια σοβαρή ήττα στην Ουκρανία και έπρεπε να απαντήσει ανάλογα. Σε αυτό βέβαια τον βοήθησε τόσο το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος όσο και η απόφαση της κριμαϊκής ελίτ, η οποία ήθελε να μπει η Κριμαία υπό τη σκέπη της «μητέρας Ρωσίας» για να μην καταλήξει σαν την Αμπχαζία.

Η Ε.Ε. και οι ΗΠΑ «τελείωσαν τη δουλειά» στην Ουκρανία, έχοντας πλέον πρωθυπουργό και πρόεδρο της αρεσκείας τους, έχοντας δέσει τη χώρα με δάνεια και υποσχέσεις, αλλά τίποτα δεν εγγυάται ότι θα κάνουν περίπατο στα επόμενα σχέδιά τους. Το κύριο που θα πρέπει να ζυγίσουν είναι εάν η ειδική σχέση με την Ουκρανία αξίζει τελικά τον κόπο για να σπάσει η ειδική σχέση που υπάρχει με τη Ρωσία.

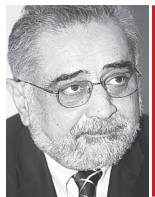
Η Ε.Ε. και η Ρωσία χρειάζονται ο ένας τον άλλον, καθώς υπάρχουν τεράστιες εμπορικές συμφωνίες και κυρίως γιατί υπάρχει το ρωσικό φυσικό αέριο που τροφοδοτεί την Ευρώπη. Εάν οι Βρυξέλλες «τα σπάσουν» με τη Μόσχα, έχουν εναλλακτική λύση για τις ενεργειακές της ανάγκες. Και αντίστοιχα, εάν η Μόσχα τα σπάσει με τις Βρυξέλλες, έχει εναλλακτική λύση για νέους πελάτες και συμμάχους. Σε αυτό το δίλημμα η Μόσχα μάλλον είναι σε πλεονεκτικότερη θέση και το γεγονός ότι όντως υπάρχει τέτοιο ζήτημα που θα επιφέρει γενικότερες γεωπολιτικές ανακατατάξεις φαίνεται από τις κινήσεις που κάνει ο Πούτιν, στρέφοντας σιγά σιγά το βλέμμα προς την Ανατολή.

Οι Ευρωπαίοι έχουν καταλάβει ότι υπάρχει σοβαρός κίνδυνος να πέσουν στην παγίδα που οι ίδιοι έστησαν. Δεν είναι τυχαίο ότι η Ανγκελα Μέρκελ ήταν από την αρχή διστακτική στην επιβολή κυρώσεων στη Ρωσία. Επίσης, η Ουγγαρία τάχθηκε ανοιχτά κατά των κυρώσεων, όπως και η Κύπρος, όπου με απόφαση της Βουλής ζητήθηκε να μη διαταραχθούν οι σχέσεις με τη Ρωσία.

Πλέον οι Ρώσοι αναζητούν συμμάχους αλλού. Στην πρόσφατη Σύνοδο στη Χάγη για τα Πυρηνικά, οι BRICS (Βραζιλία, Ινδία, Κίνα και Νότια Αφρική) απέρριψαν την εφαρμογή κυρώσεων και την «εχθρική γλώσσα κατά της Ρωσίας». Ακόμη και η Κίνα, που λόγω του Θιβέτ δεν μπορεί να πάρει ανοιχτά θέση κατά της απόσχισης της Κριμαίας, δεν καταδίκασε τη Ρωσία και έκανε λόγο για πολιτική διευθέτηση της κρίσης.

Η ουκρανική κρίση δημιούργησε μια de facto κατάσταση, στην οποία η Ρωσία αμφισβητεί ξεκάθαρα τις ΗΠΑ ως μοναδική υπερδύναμη και πλέον μπορεί να ξεκινήσει να παίζει έναν ανεξάρτητο ρόλο στη διεθνή σκηνή, για πρώτη φορά μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου.

Η Κίνα μπορεί να γίνει για τη Ρωσία ο νέος «μεγάλος πελάτης» που θα την απαγκιστρώσει από την Ευρώπη. Ακόμη πιο σοβαρό όμως θα ήταν το ενδεχόμενο μιας ευρύτερης ρωσοκινεζικής συμμαχίας, η οποία θα απειλήσει τα συμφέροντα των ΗΠΑ σε όλα τα επίπεδα. Μπορεί η Ρωσία μόνη της να μην είναι υπερδύναμη ανάλογη των ΗΠΑ, αλλά μαζί με την Κίνα θα είναι και με το παραπάνω. ■

Χριστόδουλος Κ. Γαλλουρίδης

Καθηγητής Διεθνούς Πολιτικής,
κοσμήτορας Σχολής Διεθνών Σπουδών,
Επικοινωνίας και Πολιτισμού
Παντείου Πανεπιστημίου

Καθεστώς διεθνούς ασυλίας

ΣΗΜΕΡΑ, τον 21ο αιώνα, την εποχή της παγκοσμιοποίησης και της ασύλληπτης τεχνολογικής προόδου, της ραγδαίας επικοινωνιακής και τεχνικής ανάπτυξης, παρατηρείται ένα φαινόμενο στην Τουρκία, το οποίο αποτυπώνεται ως εξωφρενικά περίεργο και απολύτως αντιφατικό με τον κόσμο που ζούμε, ιδιαιτέρως στις δημοκρατικές κοινωνίες της σύγχρονης Δύσης και Ανατολής. Ο δυτικός κόσμος παρακολουθεί αμήχανα και αποσβολωμένα τις διακηρυκτικές κορόνες περί επιβολής λογοκρισίας και τις πρακτικές κρατικής αυθαιρεσίας και κατεδάφισης των δικαιωμάτων και ελευθεριών της κοινωνίας των πολιτών, όσο και όπου υφίσταται στο τουρκικό πολιτικό σύστημα.

Ενας άρτι ψηφισμένος νόμος που αποσκοπεί στον περιορισμό της ελευθερίας πρόσβασης στο Διαδίκτυο επέτρεψε στον Ερντογάν, χρησιμοποιώντας την κεντρική αρχή τηλεπικοινωνιών (ΤΙΒ), να μπλοκάρει το YouTube. Υπογραμμίζουμε το γεγονός πως λίγο νωρίτερα διέρρηξαν στο YouTube συνομιλίες Τούρκων αξιωματούχων, κυβερνητικών και στρατιωτικών παραγόντων, εν είδει ηχητικού ντοκουμέντου, οι οποίες αποκάλυπταν σύσκεψη που αφορούσε σε θέματα εθνικής ασφάλειας και πιθανές στρατιωτικές επιχειρήσεις στη Συρία.

Θα πρέπει να υπενθυμίσουμε πως η στιγμή της απαγόρευσης πρόσβασης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι εξαιρετικά σημαντική και ιδιαιτέρως κρίσιμη, δεδομένων των επικείμενων εκλογών που διεξάγονται σήμερα στην Τουρκία. Ο Ερντογάν, θέλοντας να δικαιολογήσει αυτή του τη στάση, κατηγορεί τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για παραπληροφόρηση και για χαλκευμένες ειδήσεις, ενώ παράλληλα προειδοποιεί ανερυθρίασως πως όχι μόνο δεν ανακόπτεται αυτή η πορεία κρατικής αυθαιρεσίας, αλλά, αν χρειαστεί, θα επεκταθεί και σε άλλα επίπεδα μέσων κοινωνικής δικτύωσης, έτσι ώστε να φιμωθεί ολόκληρο το σύστημα σύγχρονης επικοινωνίας της Τουρκίας στο εσωτερικό της, αλλά και τον υπόλοιπο κόσμο.

Αυτό που συμβαίνει στην Τουρκία σήμερα είναι πολύ χειρότερο από το αυταρχικά προϋπάρχον σύστημα επιβολής αυθαίρετης κρατικής εξουσίας από τους κεμαλιστές και το στράτευμα, σε όλη την περίοδο του κεμαλικού, φασιστοειδούς πολιτικού συστήματος. Υπό το μανδύα μιας παράδοξης σύζευξης Ισλαμισμού με δυτική πολιτική κουλτούρα, επιβάλλονται μέθοδοι ολοκληρωτικής επιβολής

της κρατικής εξουσίας, εν προκειμένω του Ερντογάν στην τουρκική κοινωνία, σε μια εποχή όπου ακόμη και οι δικτατορίες όλων των ειδών και ποιοτήτων ανά τον κόσμο δεν τολμούν να φιμώσουν τις ελευθερίες της κοινωνικής δικτύωσης. Οι ελευθερίες της κοινωνικής δικτύωσης ίσως είναι η μόνη σοβαρή θετική για την ανθρωπότητα κατάκτηση που αποτελεί ένα ποιοτικό άλμα πολιτισμού στην «κακοδαιμονία» της παγκοσμιοποίησης.

Είναι απορίας άξιον πως κανένας Ευρωπαίος και Δυτικός δεν τολμά να καταγγείλει την τουρκική ηγεσία και να επιβάλει κόστος στις πράξεις της, εκεί που καταγγέλλουν τον Πούτιν ή άλλους ηγέτες ότι είναι δικτάτορες. Η Τουρκία απολαμβάνει για πολλοστή φορά ένα είδος καθεστώτος ασυλίας για τα εγκλήματα που διαπράττει εντός και εκτός της χώρας της. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως η απαγόρευση και η στέρψη ελευθερίας και ελευθεριών στους πολίτες της είναι πολιτικό έγκλημα πρώτου μεγέθους.

Τι συμβαίνει με την πολιτική κουλτούρα της χώρας, δηλαδή το σύστημα αξιών και στάσεων πολιτικής σε αυτή την κοινωνία, η οποία σε μεγάλο βαθμό στηρίζει τις πράξεις ενός συγκεχυμένου δικτάτορα, τον επικροτεί και υποστηρίζει την πολιτική του; Πολλοί λένε πως ο τουρκικός πληθυσμός που υποστηρίζει τον Ερντογάν είναι οι μουσουλμάνοι, ισλαμιστές ή η εν πολλοίς αναλφάβητη μάζα της Ανατολίας. Ομως, αυτό είναι ένα κλασικό δίλημμα και πρόβλημα της Δημοκρατίας, το πώς μπορούν οι μορφωμένοι αστοί των πόλεων να κυβερνούν και οι μάζες να ακολουθούν.

Στην περίπτωση της Τουρκίας, κυβερνούν οι μάζες υπό την ηγεσία ενός χαρισματικού, μουσουλινικού τύπου ηγέτη, ο οποίος κυβερνά τη χώρα αισθανόμενος πως δεν έχει να δώσει λόγο σε κανέναν ως ηγεμόνας που θυμίζει τους φεουδάρχες και μονάρχες του Μεσαίωνα που κυβερνούσαν ελέω Θεού ή Μωάμεθ, εν προκειμένω, τις κτήσεις τους. Εδώ πρέπει να σκεφτούμε εμείς οι Έλληνες τι είδους συνεταιρισμό ή φιλίες θα κάνουμε με ηγέτες, οι οποίοι έχουν μάθει να μη σέβονται ούτε το κράτος δικαίου ούτε τα ανθρώπινα δικαιώματα ούτε το Διεθνές Δίκαιο ούτε την πολιτική τάξη και τους κανόνες της πολιτικής, όπως διαχέονται και υιοθετούνται σε όλη την ανθρωπότητα. ■

Γιώργος Κουβαράς
gkouvaras@e-typos.com

Το δίλημμα «Μνημόνιο - αντιμνημόνιο» εξεμέτρησε το ζην

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ που θα ψηφίσουν σήμερα το βράδυ στη Βουλή το πολυνομοσχέδιο που αποτελεί προϋπόθεση για την εκταμίευση της δόσης θα αισθάνονται σίγουρα λίγο πιο άνετα σε σχέση με προηγούμενες ανάλογες ψηφοφορίες. Όπως και να το κάνουμε, είναι διαφορετικό να ψηφίζεις για να κόψεις μισθούς και συντάξεις από το να ψηφίζεις με ποια κριτήρια θα θεωρείται φρέσκο το γάλα.

Βεβαίως, επειδή το πολιτικό προσωπικό μας δεν φημίζεται για την ψυχραιμία και τη σοβαρότητά του, θα υπάρξουν βουλευτές που θα δώσουν στη συζήτηση για την ψήφι-

ΑΠΟΦΕΙΣ